

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy hóra 1 frt.
Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó laptulajdonos:
Kutasi Imre.
Szerkesztő:
Katona Imre.

Szerkesztőség: Piac-utca 1824. sz. Szikszay-féle ház.
Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318 sz. Sz. Nagy Károly ház
Hirdetések a legmértékeltőbb árszámítás mellett vételnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Finish.

Budapest. ápr. 18.

Nevezetes befejezést készített a magyar képviselőház a házasságjogi reform korszakos vitájának. A hátralevő részt röptiben elintézték s a déli harangszó után nem sokára jelenthette Bánffy elnök az örvendetes eseményt a háznak, hogy a javaslat immár részleteiben is le van tárgyalva és elfogadva.

Teleszky előadó ruganyos léptekkel, azzal a felemelő tudattal, melyet a res bene gesta ad, elhagyta az előadói emelvényt és alig győzte megköszönni a sok éljent, mely minden oldalról, a volt ellenfelek helyeiről nem kevésbé élénken, feléje röpült.

De derék előadó is volt, az alapos tudás, a legjobb parlamentáris formák fényes mintaképe, megnyerő, meggyőző, a ki a legyőzött ellentételnél nem hagyja vissza a harag tövisét, e mellett a tárgyban hajlíthatatlan, a törvény szelleméből és logikájából egyetlen parányt fel nem áldozó.

Sajátságosan felemelő pillanat volt az, a mint Apponyi gróf legnemesebb gondolkodását, legmélyebb érzését és legszebb beszédét vitte sikra, hogy megpendített „lelküismereti ügyeit” valahogy beilleszse az új házassági törvénybe és a

mint a gyengéd érzés útján Teleszky készségesen eléje ment és — a száraz paragrafusok embere — valóban költői szavakkal ecsetelte a kényes helyzetet, de magától a törvénytől szigorúan távartott minden érzékenykedést és a mint aztán Apponyi fájó szívvvel bár, de teljes elismeréssel Teleszky igazságos logikája és törvényhozói skrupulózitása iránt lemondott a további kísérletről, hogy módosítást javasoljon.

Ezután rohamosan, akadályt nem ismerve haladt a tárgyalás és győzött a javaslat, — hogy az évadnak megfelelő kifejezéssel éljünk, — amint akart.

Érzékeny lelkek tán úgy vélekednek majd, hogy az ellenzék iránt, mely galans és előkelő volt, mégis előzékenyebnek kellett volna lenni s valamelyik módosítványt elfogadni.

Ha valamely törvényjavaslatnál a pro és kontra a legkisebb pontra vonatkozólag már a kidolgozásnál jól meg lett fontolva, a bizottsági tárgyalásnál a legbelsőbban felülvizsgálva: úgy a házasságjogi javaslatnál történt az.

Itt minden mondat, minden szó a maga helyén áll és az egésznek ártalma nélkül meg nem változtatható; ha az egységes szerkezeten csak a legcsekélyebb hízagot szakítjuk, e hízagon keresztül el-

illanhat az egész reform egységes szelleme és jelleme.

És ez szolgáltatja a legnagyobb nehézséget a főrendiházzal szemben is. Ma már nem szenved kétséget, hogy az a törvényjavaslatot általánosságban elfogadják.

De épp ily kétségtelen, hogy a püspöki kar, hivatásának megfelelően, módosításokat fog beterjeszteni és a kormány szives készséggel lenne előzékeny az egyház iránt, de a legjobb akarat mellett sem lehet, mert a javaslat jelleme nem tűr engedményeket, mert minden, ami az egyház javára statuálható volt benne, már statuálva is lett.

— **A főrendek és a polgári házasság.**
Most, hogy a polgári házasságról szóló javaslatot részleteiben is elfogadta a képviselőház; politikai körökben kezdik számítani, hogy a főrendiházban mennyi biztos híve van a polgári házasságnak. A negyedfélszáz főrendiházi tag körül körülbelül száz van olyan, kirészint egyházi állásánál, részint családi tradíciójánál és hajlamainál fogva nem barátja a polgári házasságnak. Hogy ezek mind eljönnek-e szavazni, az kérdés, de viszont elvárható, hogy a liberálisan gondolkozó főrendek valamennyien ott legyenek a döntő ütközetnél és alapos a remény, hogy a felsőházban is keresztülmegy a javaslat a klerikálisok minden erőlködése dacára.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Alkony.

— Francziából. —

Fontaine-Roses!

A mint Morzeour elolvasta a hirdetést, a mely ezen falusi birtok eladására vonatkozott, erős felindulás vett rajta erőt; hátradől karosszékében s ezalatt kiejtette kezéből a hirlapot.

Fontaine-Roses! Mily friss emlékezetében volt még minden, pedig már tizenöt év múlt el azóta! Felmerült lelkében házasságának története, egy igazi szerelmi házasság, boldogságban eltöltött hónapok s mindezt az ő hibája tette semmivé!

Neje szerette őt teljes odaadással, és mindent feláldozott szerelmének, joga volt a fölfedezés s az ő hibája megbocsáthatatlan! Félig örülten, szülei minden könyörgése dacára megszökött tőle Louise; saját kezével ásta meg kettőjük között az áthidalhatatlan örvényt, kiszolgáltatta magát a hirlapok botránykrónikájának és a törvényszéki terem nyilvánosságának, kérlelhetetlenül követelve előbb az elváltást, azután a házasság teljes felbontását.

Fontaine-Roses! Ez a falusi birtok volt boldogságának színhelye, a melyet aztán ügyvédek eladtak, s aztán összes drága emlékei eltűntek, mintha szél hordta volna őket szerteszét. Idegenek jártak, keltek a fasorokban, az ő lépteik nyomán, és a bokrok között, a melyeknek árnyában azelőtt ők pihentek.

Mások ittak a park üde forrásából, a

melyben ujjakkal lubiczoltak és Louise tenyeréből rózsaszínű eszét formált s úgy itatta belőle férjét, ezüst tiszta kacajjal kísérve. Mások nézték onnan a napfelkeltét a halványan kéklő, sugárzó égen és lenyugvását a pirban égő boltozatról.

Azóta mindezt elfelejtette, vagy inkább elmerülve az élet viharában, megadta magát sorsának. Hanem ama név, melyet szeme hirtelen megpillantott, egyszerre eszébe juttatott mindent és olyan sivárnak, üresnek és kétségbeesettnek látta az életet. Többi emlékei még mindig zavaros képeknek látszottak előtte, a melyek nem érdemesek arra, hogy gondolkodását megerősítse miattuk és egyre élesebben merült fel, akárcsak egy tükörben, a melyről a lepel lehullott, az emlékezés őreá, Lujzára. A mint tekintete egykor szüntelenül csak a gesztenyefasor végére, a verőfénytől övezett, zöld eszérjéktől körülvevő villa felé törekedett, úgy most visszaálló gondolatai sem találtak egyebet az eltűnt évek messzeségében, mint lángoló szerelmük sírját. Most ötven éves; hanyatló élete, mint az őt környező ősz, csupa felhővel van borítva s ebben a merő hervadásban olyan az a szerelem, mint egy korán letépett, könyvben megszártott virág, melynek holt színei az élöre emlékeztetnek és illata még egyre ott reszket a kihalt szirmokban.

Fontaine-Roses! Morzeour még egyszer látni akarta. Elment, hogy viszontlássa az elárverezendő birtokot.

A parkban hervadtak voltak a virágok, a levelek fonnadtan és megfakultan hullottak alá és bronz-színű szőnyeggel takarták be az alloeákat és virággyakat. A fák galyai szárazon, csupaszon meredtek a levegőbe, s

a kastély, faragott köveivel és nagy fekete ablak tábláival olyan volt köztük, mintha fátyol borítaná köröskörül. Siremlékhez lehetett volna hasonlítani, mely a temető félreeső helyén áll.

A madarak utolsó dalukat zengték; néha egy-egy éles fütty hasította keresztül a levegőt; a télszárnyai reszkettek a halvány, olykor felhő mégé buvó napsugarban.

Egyszerre csak zizegni kezdett a fonyadt haraszt, mint mikor léptek féire tolják s női ruha fodra vonsozlják magukkal és Morzeour megrezzent. Visszaforult. Bizonyosan más látogatók is voltak itt, a kik az eladó fekvőséget meg akarták tekinteni. Daczára a 15 évek, mely azóta elmúlt, daczára a sok adásvevésnek, a melyen azóta e kastély keresztülment, az a nő, a ki most lelki szemei előtt megjelent s magányos álmát megzavarta, sajátságosan nyomasztó hatással volt kedélyére. Mindazon emlékeket, mindazon örömeiket, melyek itt eltemetve voltak és melyek most itt szerte árasztották szomorú illatukat, mindezen dolgokat, melyekhez boldogságának megsemmisülése, lelkének kétségbeesése fűződik, most pénzben felbecsülik, napi árfolyamra számítják át azon örömeiket, melyeket ez a liget, e fák és virággyak nyujthatnak. Olyan érzés fogja el, mintha élete volna unartalékul odadobva, mintha azt tipornák lábball s mintha annak utolsó rongyaiért kel-lene küzdenie.

Egészen hátul, a rózsabokroktól környezett forrásnál eszébe jutott az a platán, melynek törzsébe, mint valami gyermek mindkettőjük nevét belevéste. Öntudatlanul vitték oda lépteit De még egyszer visszafordult az ismeretlen látogatózó felé.

Országgyűlés.

Budapest, ápril 18.

Fél óra alatt minden hozzászólás nélkül letárgyalta ma a tisztelt Ház Drakulics Pál két mentelmi ügyét, — az egyikben kiadták, a másikban nem, — tudomásul vette négy helyi érdekű vasut engedélyezését, továbbá a — zárszámadási bizottság jelentését, nemkülönben az országos ellenőrző bizottság és a könyvtári bizottság előterjesztéseit.

A napirend 15 ik és utolsó pontja volt: a házassági jogról szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása. A valamivel nagyobb számban megjelent honatyák többsége zajos eljenzések közepette megszavazta harmadszor is a kötelező polgári házasságot. Alkotmányos — tárgyalás végett át fog küldetni a főrendiházhoz, szólott az elnök és ezzel a házasságjogi vita a képviselőháztól átvonult — a muzeumba.

Wekerle Sándor miniszterelnök törvényjavaslatot terjesztett be a szesadónak a fogyasztási terület részére való biztosítása tárgyában.

Az ülés végén Endrey Gyula mulatságos jelenetet idézett elő interpelláció alakjában. Minden tüntetés után az ellenzék megteszi interpellációját a rendőri brutalitások ellen, — most Endrey vállalkozott s hozott magával színpadi rekvizitumot is: egy bevett kalapot, a melyet természetesen a „brutális rendőrök” vertek be. — Ugy a bemutatott kalap, mint a nagy hangú dikezió általános derűtséget keltett.

Hieronimi Károly belügyminiszter érélyes hangon kelt a megtámadott rendőrség védelmére s élénk tetszéstől kísérve fejtegette, hogy a rend érdekében magának a művelt közönságnak is közre kellene működnie s a rendőrséget, mely őt szolgálja, védelmébe kellene vennie. A miniszter nyilatkozatai oly kellemes benyomást tettek, hogy válaszárt részben még a nemzeti párt is tudomásul vette, csak Endrey találta szükségesnek, hogy oly hangon feleljen, a melyre Hieronimi egyszerűen kijelentette, hogy ilyen hangra nem válaszol.

Még Lukács Béla kereskedelmi miniszter válaszolt Kovács József interpellációjára a vasúti kedvezmények tárgyában.

Azután ismét elmerült ábrándjaiba. Louise képe jött emlékezetébe és egyre határozottabb alakot öltött; jelen volt előtte a múltban, mely most újra feltámadt lelkében. Oh Louise, Louise! Hol van ő most? Hol vagytok ti a szerelem és boldogság órái, melyek itt játszódtak le és melyek a mai napig tarthatnak volna?

Hol vannak a gyermekek, kik mindig megélenkitették volna a faszorokot lármájukkal, mely edesebb lett volna, mint a virágok illata, mint a lombkoronák árnyainak szerelmi ölelkezése — Talán meghaltak: de nem hallott-e ő is?

Megállott.

A hervadt rózsabokrok közt, melyeken keresztül látszott a forrás ezüst szalagja, megpillantotta az öreg platánt. A kérgén vajt seb megnagyobbodott úgy, hogy az egymásba fonódó betük roppant szélességre nőttek. Ez a soha el nem tűnő emlék mélyhatással volt reá, évről-évre nőtt az a megújuló növényedvek erejénél fogva. E jel magába foglalja életének egész iróniját. Egyszerre boldogtatta nábbnak érezte magát, mint valaha; bánata kétségbeeséssé fokozódott; oly kimondhatatlan szerencsétlennek érezte magát, hogy legörömöstebbet eltemetkezett volna örökre ide a magányba. Itt az ő vigasztalatlan élete mintegy szemfedőbe volna betakarva és a régi — szenvedések elkerülhetetlen visszatérte talán azoknak enyhülését idézné elő, a mint hogy a gyémánt is csak maga által köszörülhető.

Elhagyta szomorú helyét,

De most újra feltűnt előtte ama látogató árnyképe. Es a mint reá vetette pillantását, hirtelen megállott. — Azután kiáltás tört elő ajkán:

A főerdőmester jelentése.

— Debreczen erdőseiről. —

(Folyt és vége.)

b) H a s z n á l a t a.

Rendszeres fő használat, az üzemtervek értelmében csak a Nagyerdő, Apafa és ohati erdőkre van megállapítva, melyek mind az üzemtervek keretében fogantatottván 2893 kh. erdőüzemtervi kezelése törvényesnek mondható.

A többi erdők közül a fahasználatokra nézve fennállott tilalom a múlt év végével csak a Csere erdőre változott meg, mert múlt év végével 3267 k. hold ideiglenes üzemtervileg, újabb szabályozást nyert, miután a Csere erdő viszonyítva Debreczen város összes területéhez, 6 év alatti kihasználásra engedélyeztetett és így kihasználásra az 1893—94. év telén meg is kezdetett.

A mellék használatok közül a legeltetés, a makkoltatás és makkzedés, a szédöntött, vagy szárazgalyfa kitermelése engedtetett meg.

A lefolyt évben ismét volt egy csekély makktermés, melyből azonban csak annyi szedetett, a mennyi a saját szükségletre, a házagosan erdősült fiatalosok kipótlására szükséges volt, az eladásra azonban nem fordított semmi, mert az 1892. évben szedett makk a kihirdetés daczára, a város terhére. visszamaradt.

A takarmányhiánynak némi pótlására átengedetett 1050 kh. sarlózható tisztás tér, — mely azonban igénybe nem vétetett, továbbá 1248 kh. utó tilalmas tér 1300 frt értékkel legeltetésre felszabadított; nemkülönben 2198 khold elő és utó tilalmastér 2537 frt értékben, makkoltatásra engedélyeztetvén, ezek tényleg igénybe vétettek, a nélkül, hogy ennek következtében az erdők állománya, vagy felújulása hátrányt szenvedett volna.

Ugyanezen eljárás keretén belül megoldást nyert némely halápi kaszálló birtokosnak azon kérélmé, hogy a 12—15 éves vágás terek között levő tisztásokon a takarmány feletetése és a legeltetés meg engedtesse.

c. a felújítása.

A rendszeres üzemterv szerint kezelt Nagyerdő, Apafa és ohati erdőkben 42 kh. lett 90 százalék sikerrel erdősítve és ezenkívül a m. év makktermése a visszatartott tilalmasokban a term. felújulására meghagyott. A birtok rendezés alatt álló többi kaszá-

— Louise!

— Henry — kiáltott a nő.

*

Egy darabig némán, mozdulatlan nézték egymást.

Először az asszony tért magához.

— Ön az? kiáltott fel.

A férfi gyengén mosolygott:

— Hát nem ismert volna meg?

Az asszony hosszú pillantást vetett kopsz homlokára, szakállá szürkülő szállaíra s a redőkre, melyben mosolya végződött.

— Mennyire megváltoztunk — szólt halkan.

— Ön nem változott meg!

A nő sohajtott, hátravetette fátyolát és megmutatta megfehéredett fürteit. Szépsége megmaradt, de olyan volt mint a fátyolon keresztül törő fény, arca halvány sárga árnyat öltött, mely olyan volt mint az őszi gyümölcs báglyadt fénye.

Es a mint így állottak egymással szemben, körülvéve a múlt emlékei által, nem volt többé mondanivalójuk. Mily különbség volt mindkettőjüknek azon arc között, mely a másiknak emlékében élt és ezen fáradt báglyadt arc között, — melyek hasonlóak voltak a természet fáradtságához a tél közeledtével. Szívükből úma vallomás emelkedett fel azon sebről, mely gyógyíthatatlan maradt.

Az idő, mely megszelidítette a haragot, nem hagyott rajtok hátra semmi mást, mint az eltűnt boldog órák emlékét.

— Mi hozza önt ide? — kérdezte végre a nő.

— Megakartam venni ezt a birtokot. — És ön?

Az asszony lehajtottá fejét.

lökkel, megszakított erdőkkel felújítása természetes uton történik, a mi tekintve a fennálló kaszállási szorgalomra, csak akkor lesz teljes mérvben elérhető, ha a birtok rendezés végleg be fog következni.

Általában véve a fentiekén kívül az erdők állapota e téren csak annyiban változott, hogy a kellően ki nem fejlődött 1—15 éves vágásterek a legeltetéstől megkíméltek.

d) K e z e l é s é s v é d e l e m.

A város erdősegei mint eddig, úgy a lefolyt évben is törvényszerű kezelés és őrzésben részesültek, mert a kezelő erdő tisztii személyzet létszámában változás nem állott elő; a mi változás az erdőri szolgáltatásban történt az erdő hasznára vált, mert a lefolyt évben 4 városi erdőri tett szakvizsgát, kik a szolgálati kerületekbe czélszerű felosztással nyertek alkalmazást, sőt mondhatni, hogy e téren oly előhaladás mutatkozik, hogy a város az erdőőrzés téren is, kötel-zettségeinek minden fennakadás nélkül, sőt ezután még inkább megfelelhet.

II. Általános jellegű intézkedések.

Az erdőtermény érték és szabályzata újabbi 3 évre megállapított.

2. A letarolt és felújított területek nyilvántartása és bejelentése tárgyában a miniszteri rendeletek végrehajtása.

3. A erdősítési pályázatban való részvételre a város felhívott.

4. Az erdei famagvak eladásának bejelentése elrendeltetett.

5. Az eladható fatömeg és választék bejelentése iránt fásítás adatot.

6. Az erdők törzskönyvének helyesbitése javaslatba hozott.

7. A II. foku kihágási bíróságnak és erd. bizottságnak megalakulása.

Mindezekhez képest általában oda fogok törekedni, hogy a fent vázolt törvényes állapotot ezután is fenn tartva, minden még hátralékos kérdés a birtokosok által mielőbbi és könnyű megoldást nyerjen. Debreczen, 1894. évi márczius hó 24 én Pruzsinszky Károly kir. erdőfelügyelő.

Irodalom.

* Csokonai és az olasz költők a ezime annak az irodalomtörténeti tanulmányának, melyet vizaknai S z ő c s Géza szentesi fő-

— Én is ezt akartam.

A férfi megragadta kezét:

— Louise!

A nő odaborul a férfi vállára és sirt — csendesen.

Siratta elveszett életét, harag és büszkeség közt elfolyt szerelmét. Siratta a megtámadott bocsánatot és önmaga iránti kegyetlenségét.

— Louise, szólt reszkető hangon a férfi, szabad vagy-e.

— Az szólt az asszony zavartan.

— Most . . . ?

Az asszony még hevesebben kezdett zokogni. miközben újra a férfi vállára hajtottá fejét, de ezek a könnyek már végtelenül édesek voltak. Életének minden kétségbeesését sirta el bennök.

Es mialatt könnyei csillogva omoltak, az öröm és szeretet érzése ébredt fel szívükben, olyan édes, mint az őszi utolsó mosolygása közöttük, méla, mint a lombok aranyos ragyogása a leáldozó nap szelid sugarában. Es úgy érezték, hogy mindég keresték volna — egymást és soha többé el nem válnak.

A nap elhalványult, a mint aláhanyatlott a láthatáron. Sugarai barátságosan mosolyogva szűrődtek át a faágakon, mintha mosolygáskor lecsukódó szempilláikon tekintének keresztül.

Es olyan érzés szállotta meg egész valójukat, mintha zord, fáradsogos nappali utazás után az alkony homályában hazatértek volna az elhagyott kedves fészekbe, csendes, boldog pihenésre.

gymnáziumi tanár irt. Szöcs nagy tudományos készséggel mutatja ki, hogy milyen hatással voltak Csokonaira az egykori olasz költők. A mű általában véve is igen érdekes olvasmány s a Csokonai korabeli költői viszonyoknak hű képét adja.

A „debreczeni főiskolai gyorsíró egyesület” története.

— Felolvastatott a gyorsíró egyesület által f. év ápr. 8-án tartott Markovits-emlékünnepevényen.

Ha figyelemmel kísérjük hazánk nagyobb városainak történelmét, fejlődését és jelen állapotát, azon meggyőződésre jutunk, hogy Debreczen, a magyarság e nemtő városa nemcsak gazdagsága, ipara, kereskedelme és rohamos fejlődése révén foglal helyet az elsők közt, hanem azért is, mert minden időben tudott lelkesedni a hazánk javára szolgáló eszmékért; tudott lelkesedni a tudományért, művészetért s mindezekért hazánk egy városa sem áldozott annyiszor és annyit, mint Debreczen. A messze idők homályából emeli fel homlokát főiskolánk, hogy tanuskodjék városunk tudományseretéről, hogy tanuskodjék azon élénk tudományos életéről, melyet itt tanáraival együtt a tanuló ifjuság kifejtett s mely egyedül városunk áldozatkészségének köszönthet.

Messze vidék ifjusága sereglett itt össze, hogy tudományos kiképeztetést, klasszikus műveltséget nyerjen s tanárai atyai uralma alatt ez ifjuságnak sohasem színt lelkesedése a tudományok iránt, ha szükség volt rá, a harezmezón ép úgy tudta forgatni a kardot, mint az iskolában a tollat; humanitását pedig kifejezte a tüzölt egyesület, mely az anyagi gondok miatt küzdők segítségét tüzte ki egyik főfeladatául Nem idegenkedett az új eszméktől sem, sőt ha annak életrevalóságáról meggyőződött, lelkesedve karolta fel azt.

Századunk elején a forrongó eszmék egy új, eddig lappangó eszmét vetettek felszínre, mely már előre jelezte a bekövetkezendő idők jellegét. A gyorsírás eszméje volt az, mely Gabelsbergerrel tünt fel mostani művészi alakjában és rendszerében s nagy gyorsasággal terjedt el Európában. Siettek a kitünő alkotást lefordítani minden nyelvre s megjelenése után három évtizeddel a mi nyelvünk használatára is átalakította azt Markovits Iván nagy mesterünk s e lángelme közvetítésével nálunk is gyorsan terjedt el az. 1864-ben adta ki Markovits magyarra fordított s magyar nyelvre alkalmazott gyorsírását s egy évtized múltával 60 tanodában tanítottatott s 10 egyesület alakult a gyorsírás ápolására, fejlesztésére és terjesztésére.

Főiskolánk sem maradhatott illetlen ez újabbkori eszmétől, sőt inkább széles körű hódítást tett ifjusága ama körében, mely sohasem vonta meg támogatását olyan eszmétől, melynek életrevalóságáról, de főképen a művelődésre való jótékony hatásáról meggyőződött. Már egyesületünk alakulását megelőzőleg voltak uttörőink, kik fáradhatlan buzgalommal és tevékenységgel munkálkodtak e téren s fáradságuk jutalmául azon erkölcsi siker szolgálta, mely törekveiket koronázta. Így először nagytiszteletű Csiky Lajos akadémiai hittanár ur, ki jelenleg is szeretett felügyelő tanára egyesületünknek, már mint theologus tanította a gyorsírást főiskolánkban; azután pedig Nagy Sándor gyorsírás tanár adta elő számos hallgató előtt. (Debreczeni Gyorsíró 1891. I.) Ernyedetlen buzgalomnak, kitartó munkásságunknak a legfényesebb eredménye lett, amennyiben előkészítő munkásságuk folytán megalakulhatott gyorsíró egyesületünk. Ennek alapítójául azonban közvetlenül Nagy Sándor gyorsírás tanárt tisztelhetjük: övé az érdem, övé a hála a megalakulásért, mit leg hűbben megismerhetünk az 1875-ik év október 24-én tartott alakuló gyűlés következő részletes jegyzőkönyvéből:

„A felgymnasium lelkes tagjai összegyűltek e napon a tudomány fényes templomában, hogy áldozatot nyújtsanak annak oltárára egy nemes cél létesítése által, a mely kéliben ápolja és szítja a tudomány tüzet, amelynek oly nagy hatalma van; s hogy egy oly

eszköz kifejlesztésén fáradozzék, amely könnyebbé, akadálytalanabbá tegye a tudomány nehéz utait a feltörő ifjak előtt.

Fentírt napon alakult egyesületünk a jelenkorban egy új nemtőnek, a gyorsírásnak gyakorlását tüzte ki egyedül céljául.

Ez eszmét legelsőben a helybeli gyorsíróiskola tanára t. Nagy Sándor ur pendítette meg s annyira buzdította a szakértőket, hogy az aláírás végett kibocsátott íven 24 leendő tag állott, kiknek nevei eléggé biztosítják az egyesület fennállását s mely szám tökéletesen elegendő egyesületünk felvirágzására s jövődől szilárdaságára.

Gyorsíró egyesületünk a felhívás szerint f. hó 24-én, vasárnap d. u. 2 órakor csakugyan megtartá alakuló gyűlését.

Elnök Nagy Sándor üdvözli a szép számmal egybegyűlt tagokat, fejtegetvén beszédében a gyorsírás hasznos, sőt nélkülözhetlen voltát; átadja az egyesületnek a kiküldött bizottság által kerített alapszabályokat, — némi változtatásokkal, — az első gyűlésen való felolvasás végett.

Ezután indítványozza a tisztviselők, nevezetesen alelnök, két jegyző és egy pénztárnok megválasztását, mely a tagok részéről általános felkiáltással történik meg.

Igy neveztetnek ki: alelnökké Török Péter, egyik jegyzővé Wiegand Árpád, pénztárnokká Bruckner Ernő, kik köszönetök nyilvánítása mellett elfogadják a hivatalt, a melyre az egyesület bizalma által érdemesítették.

Elnök szükségesnek látja a választmányi tagoknak a jelen gyűlésen való kineveztetését s ajánlja azoknak osztályonként való megválasztását, — ezen ajánlat a tagok helyesléssel találkoztván, az egyesület bizalmával a VI. osztályból Kállay Ignác és Kovács Gábor, a VII. oszt. Balog István és végre a VIII. oszt. Czukrász Gyula urakat tiszteli meg, kik azt elfogadván, köszönetüket nyilvánítják.

Igy tehát az ifjuság nemesak az eszmét karolta fel, hanem annak védelmére várat is épített: megalkotta egyesületünk, célul tűzvéni a Gabelsberger-Markovits gyorsírásati rendszer védelmét és egyuttal lehetőleg a többi gyorsírás rendszer kizorításával, ennek terjesztését és fejlesztését, végre a tagok e téren való minél teljesebb kiképeztetését.

Az egyesületbe működő tagi minőségben a beléphetés feltételül az elemi gyorsírás ismeretét szabták meg, hogy az egyesületnek minden egyes működő tagja, mint szakértő, annál teljesebb erővel küzdhessen annak ellenségei, de legfőbb megölő ellensége, — a közöny ellen.

A megalakulás után egyesületünk azonnal megkezdte működését céljaihoz képest.

A tagok használatára megrendelte a „Gyorsírásati Lapok”-at, a „Gyakorló Gyorsíró” és a „Kezdő Gyorsíróval” együtt, mely utóbbi azonban csakhamar megszűnt. Azután a saját közlönyét adta ki „Debreczeni Gyorsíró” czímmel, melynek felelős szerkesztője Nagy Sándor elnök, lapszerkesztője pedig Török Péter alelnök volt.

E közlöny később, a szomorubb időkben megszűnt s csak 1891-ben indult meg újra nagyobb kiterjedésben, de pártfogás hiánya miatt csak egy évfolyam jelenhetett meg belőle. Az év második felében közös gyakorlatokat tartottak, a tagoknak a gyorsírásban való kiképzése céljából. Majd a II-ik közgyűlésen az egyesületi elnök indítványára tiszteletbeli tagjává választja Markovits Ivánt.

Ezen tényével egyesületünk nemesak a legteljesebb bizalmat és törthetlen ragaszkodását fejezte ki Markovits Iván iránt, hanem kötelességének ismerte a győri gyorsíró egyesület részéről a mesterünk felé dobott keztyűt felvenni s a Markovits Ivánhoz intézett bizalmi választásáról értesíti, megbotránkozásának ad kifejezést a kiméltelen támadás felett, melyet az említett gyorsíró egyesület és vele kapcsolatban egyesek intéztek ellene.

De az egyesület belétele is mozgalmas képet mutat. A közlöny változatos tartalommal jelent meg minden hónap elején s közöli az egyesület életéből, beszélyeket, s tudományos czikkeket, adomákat. Egyesületünk alakulási évének első felében pályázat hirdetését határozott elkarrekt, szép és helyes gyorsí-

írásra, mely pályázatra két mű érkezett be. Az egyik Török Péter alelnök tollából került ki, a másik Takács Gábor műve volt, kik tehát az első pályázók gyorsíró egyesületünkben s kiknek pályázati művei a könyvtárban vannak elhelyezve.

(Vége köv.)

Konrád Ernő.

Külömfélék.

* **Andrássy Gyula szobrának a helye.** A nagy államférfiu lovasszobra az Andrássy-ut végére, a városligeti ártezi kut elé jön. Így határozott tegnap a Podmaniczky Frigyes báró elnöklése alatt álló szoborbizottság. A tervezett arkádszerű építményre nézve most még nem hoztak érdemleges határozatot. A szoborbizottság a kivitelre Zala Györgynek első díjjal kintüntetett pályatervét fogadta el. A művészszel már a napokban megkötik a szerződést, hogy a szobor a milleniumra elkészülhessen.

* **Május elseje.** A budapesti utcákon mostanában nem csekély feltűnést kelt néhány ember, a ki boldognak, boldogtalannak osztogatja az — öt forintosokat. Az öt forintosok igenkedvelt dolgok lévén, mi sem természetesebb, mint hogy azokat az embereket folyton nagy népcsoportok veszik körül, kérve, hogy:

— Nekem is!

Azok a bankók azonban valójában igen ravasz nyomtatványok, melyek csak négyrétre összehajtván, mutatnak öt forintost, valójában pedig nem egyebek a munkások bizottságának május elsejére szóló fölhívásánál. E fölhívás szerint a munkások ünnepe május 1-én, d. e. 10 órakor kezdődik a zuglói nagy sör-csarnokban. Délután 2 órakor ünnepi beszéd lesz, azután zene, ének, táncz és társasjáték. A fölhívás így magyarázza meg a nyolcz órai munkaidő hasznát, előnyeit:

Munkások! Fel harezra a 8 órai munkaidőért!

8 órai munkaidő mellett jobban kiméltetik a test s meghosszabbodik a munkás élete.

8 órai munkaidő mellett több munkáskére van szükség s sok munkanélküli kaphat munkát.

8 órai munkaidő mellett emelkednek a munkabérek, mert a munkanélküliek száma, a kik a béreket folytonosan lenyomják, csökken.

8 órai munkaidő mellett marad még 8 óra a pihenésre s 8 óra a tanulásra, önművelődésre, szórakozásra.

8 órai munkaidő mellett jobban látogattnak a szak- s önképző-egyesületek, valamint a gyűlések.

8 órai munkaidő mellett emelkedik a munkások vevőképessége, a minek következménye nagyobb kereslet s így több munkás alkalmaztatása.

8 órai munkaidő mellett nagyobb lesz a kereset s a gyermekeket nem kell a gyárba küldeni, hanem a helyett az iskolák látogathatják.

8 órai munkaidő mellett politikailag érettebbek s önállóbbak lesznek a munkások.

8 órai munkaidő mellett a munkás nem pusztá munkaeszköz többé, hanem ember kezd lenni.

Tüntessünk tehát május elsejének ünneplése által a nyolcz órai munkanap s a munkások egyenjogúsítása mellett!

* **Egy fiatal csalo szökése.** A bécsi rendőrség most egy előkelő fiatal embert körözött, a ki néhány nap óta nyom nélkül eltűnt Bécsből, miután több embertől összesen mintegy hatvanezer forintot kicsalt. A csalo, a kinek lovag Kogerer Ágost a neve, nagyon tisztességes család gyermeke, a mely azonban hosszabb idő előtt kitagadta, mert könnyelmű és tékozló életmódjával szüleit is tönkrevittatta volna. A fiatal ember, hogy főuri szenvedélyeit kioldgithesse, hiszékeny emberekkel elhitette, hogy egy pénzintézetben nyolcvanezer forintja van letéve, a melyet azonban ez idő szerint nem vehet fel. Ily módon esalt ki Türk és Weiss háziuraktól nagyobb összeget, melyekről rövid lejáratu

váltakat adott. Később egy Schaffenbergert nevű kereskedővel lépett bizalmas barátságba s együtt folytatták csalásukat. Váltói a napokban lejártak s Kogerer a fizetés elől kedvesével megszökött. A rendőrség európaszerte körözteti, de eddig eredmény nélkül. Schaffenbergert Ferencz, Kogerer bűntársára szintén megszökött Bécsből. Minthogy nagy nyelvismeretei vannak és már egyszer megfordult Amerikában, azt hiszik, hogy az újvilágba menekült a büntetés elől.

* Rövid hírek. Hunyadi János vára. Zimony mellett a Hunyadi János várromjainak udvarán a milleniumi történelmi bizottság szobrot állít fel. — **Szép eredmény.** Budapesten három ezer hadköteles közül kilencszáz bevált. — **Embertelen apa.** A bölcshőben alvó tíz hónapos gyermekét Habel Dragutin szlavinai ember meggyilkolta. — **Halál a tárnában.** A kifejlődő tárnagáz az urvölgyi szénbányában két munkást megölt. — **Elfogott bankógyárosok.** A rendőrség Tolna megyében egész bankóhamisító szövetkezetet elfogott. — **Asztalosok sztrájkja.** Tizenháromezer asztalos sztrájkol Bécsben.

Kettesben.

Az első napokban, a midőn még kevés ember volt a földön, Isten leküldött hozzájuk jó és rossz követeket.

A jókat, hogy megédesítse a földi létüket, a rosszakat pedig, hogy el ne bízzák magukat a jólétben.

Ezért mindig kettesével jártak és benyitottak az emberek kunyhóiba. — Szorgalom együtt ment Vagyonnal; Restség ruhájába Szegénység kapaszkodott; Dicsőség Büszkeséget választotta társul; Megelégedés Alázatot; Irigység Fősvénységgel párosult; Harag a Megbánást vezette — és Údeség Betegséget.

Ilyen rendben vonultak el s az egyik társat bizonynyal mindig szívesen fogadták. Ez azonban csakhamar maga után vitte a másikat észrevétlenül. Segített egyik a másikon.

Csak a Bánat bolyongott egyedül szüntelen Panaszosan vándorolt országról-országra, házról-házra, minden ajtó bezárult előtte. Senkisé akarta társul, hiszen oly komoran nézett ki, — a földön pedig bármely terhet szívesebben befogadtak, mint őt. Ekkor visszament Bánat az Istenhez — és tanácsot kért tőle.

De az Isten így szólt:

„Nem tudok segíteni rajtad Nincs alkalmas társad. Vedd fel ismét a vándorbotot és igyekezz valahol megtelepedni.“

Bánat szomoruan tekintett Istenre, de minthogy nem szólott többet, megfordult és hazátlan lábait már épen a mennyország küszöbére tette, hogy kívül keressen otthont.

Ekkor egy angyal valamely üzenetet sugrott az Ur fülébe.

Az Ur megszólalt:

„Vigasztalódj, nem fogsz egyedül vándorolni uttalan utakon és gyűlöltetni mindenkitől. Társat adok melléd, a jók legjobbját. — Mindenütt otthonra találsz általa, a hol ember szívesen fogad, nádfedelű kunyhóban, márvány palotában egyaránt. Utitársaddal ujjongva fogad mindenki, mintha király volnál!“

Íptett és előlépett — Szerelem!

Örömet akartam társul adni neked, de ő már elindult egyedül, neki nem kell senki, bizonyosra veszi, hogy egyedül is szívesen látják. Egyedül akarsz menni te is? — mondá az Ur.

De Szerelem ingadozó léptekkel Bánathoz lépett, karjába fűzte kezét és együtt léptek ki a mennyország kapuján és együtt bolyonganak maiglan is.

Vidék.

— Közel vidéki hírek. —

* A nagylétei betegség tanulmányozása.

A nagylétei gyermekek között pusztító vészes kór híre messze túl szárnyalta az ország határát és a tudományos világ figyelmét is felkeltötte annyira, hogy tegnap már Prágában a b o l j ö t t egy orvos a betegség tanulmányozására. Dr. Kramer Lipótnak hívják s

részére Biharmegye alispánja a következő ajánló levelet adta ki: Dr. Kramer Leopold prágai gyakorló orvos a Nagy-Léta községben fellépett agy- és gerinczagyhártyalob járványos betegséget tanulmányozni öhajtván, felhívom, hogy nevezett orvos urat ezen működésében hathatósan támogassa és céljai elérésére segítségére legyen.

* Tépéről írják: Daczára a hosszú idő óta tartó száraz és szeles időnek, az őszi vetések üdék és bokrosok, a tavasziak is elég jól keltek, csupán a későiek ritkásak. A tengeri vetés folyamatban van, ugyszinte a répa vetés is. Általában véve a vidéken a vetések állása elég kielégítő, noha természetesen már igen megkivánják az esőt, melynek elmardása különösen a legelőkön és réteken látszik meg, amennyiben igen koparak. A dohányt még a melegágyakban tartják.

* Gyász istenitisztelet. Még mindig zúgnak Kossuth Lajos halála fölött a harangok az ország minden részében. Most vesszük a tudósítást, hogy a dunamelléki ref. egyházkerületnek csaknem minden egyházában megtartották már a legnagyobb magyar emberért a gyász istenitiszteletet. Közélebb a mult vasárnapon (apr. 15.) a felsőbaranyai ref. egyházmegyében I. Mózes XLVIII. 21. verse alapján Kovácshidán tartott Somodi József lelkész egyházi beszédet. A szónok, a ki — üres idejében — szépirodalommal foglalkozik s kitől legközelebb lapunk is fog közölni hosszabb elbeszélést, szívből jövő, szívhez szóló beszédével annyira megindította a vidékről is nagy számban összesereglett hallgatókat, hogy a zsufozásig megtelt templomban a legöregebb emberek szeméből ömlött a fájó, az igazi könny. Mondhatjuk, hogy a szónok e beszédével mintegy remekelt.

* A Kossuth szobrára. Hajdu-Böszörmény város képviselő testülete 400 koronát szavazott meg a Kossuth szobrára. A város polgársága közt megindítandó gyűjtés eszközésével pedig Somossy Béla polgármestert bizta meg,

* Hatvan éves apagyilkos. Hihetetlen apagyilkosság történt, mint levelezőnk írja, H-Böszörményben e hó 15-én. Szalóki István, egy hatvan év körül járó öreg ember künn lakott a várostól mintegy 16 kilométernyire fekvő Bodakertben, 90 éves apjával Szalóki Mihályval együtt. Vasárnap Szalóki István felesége és gyermekei bementek e városba. Midőn visszatértek, Szalóki István nem lelték otthon, de megtalálták az öreg Szalóki Mihályt a szemétdombon — h o l t a n. Feje véres volt, koponyáján ütések nyomai látszóttak, arcát a sertések már összemarczangolták. Szalóki István is előkerült nem sokára. Az erdőben találta meg felesége, hol épen egy fára akarta magát felakasztani. Semmit sem akart tudni apja haláláról, mert ő csak annyit látott, hogy apja elesett és megüttötte fejét. De hogy miképen került a trágyadombra, illetőleg a trágyadomb alá, arról semmi felvilágosítást nem adott. Ejjel, mikor a holtestet a városba akarták szállítani, Szalóki István ismét megugrott, de a felesége fellármázta az erdőöröket s elmondta nekik az esetet. Ezek hamarosan elfogták a gyilkost, bekisérték a városba és átadták a rendőrségnek. A kihallgatás alkalmával beismerete, hogy meglökte apját, az elesett s oda ütötte fejét a küszöbhez, de azt tagadta, hogy bottal verte volna a fejét. Az orvosrendőri bonczolás kétségtelenné tette, hogy Szalóki Mihályt a g y o n ü t ö t t é k. A hatvan éves, nagy családdal bíró a p a g y i l k o s most a járásbírótság börtönében várja büntetését.

N A P I H I R E K.

Határidő naptár.

Nagy ótáhangverseny vasárnap és húsvétkor d. u. 4-6 óráig a Margit-fürdőben. **Museum** a kollegiumban a közönség számára nyit van vasárnaponként 10 től 12-ig délelőtt. **Anyakönyvtár** a kollegiumban a közönségnek nyit: pénteken 11-től 12-ig. **Nyilvános olvasóterem** a kollegiumban, Hétfőn, Szerdán és Szombaton d. u. 8-6-ig nyitva. **A kir. ítélő tábla hivatalos órái** d. u. 8-12-ig, d. u. 2-5 óráig. — **Az ígató, kiadó hivatal** és az irattár: pénteken d. u. 8-11, d. u. 8-4 óra közt; vasárnap és húsvétnap d. e. 10-11 óra közt.

A Gónczy-egyesület „Ötthon“-a (Kereak. Akad. földsz.) Szerdán és Szombaton d. u. 5-8 óráig van nyitva. **A kezűgyesítő egyesület** első iskolai műhelyében (főreáliskola földszint) szerdán és szombaton d. u. 3-5-ig. munka tanítás folyik.

Április 21. Az orvos-gyógyszerész egyesület rendes havi ülése d. u. 5 órakor, az egyesület helyiségében.

Április 21 és 22 Debreczeni Ióversenyek.

Április 21 és 22. A Ióvaregylet közgyűlése a városháza nagytanácstermében este 7 órakor.

Április 22 A Csokonai kör közgyűlése, d. e. 10 órakor a városháza nagytanácstermében.

Április 22 A magyar országos állatorvosi egyesület Debreczen vidéki osztályának közgyűlése.

Április 22. Vasár vasárnapja.

Április 25. Az alsó szabolcsi tiszai ármontesítő társulat közgyűlése délután 8 órakor.

Április 29 Délelőtt fél 12 órakor a vadásztársulat közgyűlése a városháza kistanács termében.

Április 30. Az állandó választmány ülése a megyénél.

Április 26-30. A sorozás ideje Debreczenben.

Május 4. Számonekérőszék a megyéé.

Május 6. Munkás betegsegélyező egyesület közgyűlése délután 2 órakor a városháza kistanács termében.

Május 9. A tordai dalegyesület városunkba érkezése.

Május 11. A debreczeni dalegyesület és debreczeniek kirándulása Fuméba az országos dalversenyre. Indulás reggel fél 9 órakor.

Május 16. Hajtáv rögve közgyűlése.

Május 13 és 14 Pünkösöl.

Május 24 Urnapja.

— Schlauch Lőrincz bibornok Debreczenben. Schlauch Lőrincz, a nagyváradi biboros főpap május huszadikán, Szent-Háromság vasárnapján fényes egyházi segédlet mellett b é r m á l á s t végez városunkban. A biboros főpap a jövő hó 19 én, szombaton délután érkezik Debreczenbe s másnap délelőtt tartja meg a b é r m á l á s t. Először jön most, mint biboros városunkba. Hat évvel ezelőtt végezte a hívők között a b é r m á l á s t, akkor, — tehát 1888-ban volt itt utoljára. A biboros főpap ünnepélyes fogadtatásához a debreczeni kath. egyházközség nagy és fényes előkészületeket tesz.

— A hadtestparancsnok Debreczenben. Waldtätten János báró hadtestparancsnok a tegnapi gyorsvonattal érkezett városunkba. Ma reggel öt órakor szemlélt tartott a 39-ik gyalogezred Debreczenben állomásozó századaival a bevonult ujjoncok felett. Délben a tisztikaszinóban részt vett a tisztiebened, a mely alatt az ezred zenekara játszott.

— A debreczeni hölgyek eüst koszoruja. A nemzet nagy halottja temetésének zürzaváros napjaiban a koszoru bejelentő hivatal egészen meglepedkezett arról az öt eüst koszoruról, a melyet a vidékről küldtek Kossuth Lajos koporsójára. A pompás, értékes koszoruk ideiglenesen Leopold Pálnál, a főváros gazdájánál vannak elhelyezve. A z ö t k o s z o r u k ö z t l e g s z e b b a d e b r e c z e n i n ö k m á s f é l k i l o g r a m m e h e z, egy méter átmérőjű, babér és cserfalevelekből álló, művészi kivitelű koszoruja. A koszoru alján aranybabérleveleken a következő fölirat van:

„Kossuth halva! E hir tölti el a hazát, Magyar hon leányi zokognak felette, De könnyeik közt a büszkeség villan át: Hisz Kossuth Lajost csak magyar nő szülhette.“

A koszorun széles, öt méter hosszú, aranyrojtos nemzeti szín szalag van. Szakértők a koszorut és szalagot együtt hétszáz forintba becsülik.

— Az agy és gerinczagylob fellépése Debreczenben, mint ezt említettük is, a városi tanácsot arra indította, hogy sürgős óvintézkedésekre hívja fel a közönség figyelmét. E célból még a héten a következő tartalmu felhívást osztja ki a város lakossága között: Minthogy a hivatalos értesítés szerint, a városunkkal szomszédos Nagy-Léta községben, az agy- és gerinczagylob járványos jelleggel lépett fel, e veszélyes kórnak városunktól elhárítása, e betegség felismerése és a betegnek kellő ápolásbani részvételése céljából, figyelmeztetik a közönség a következőkre. Ismereteim szerint, a járványos agy- és gerinczagylob járványos betegségek közzé, tehát oly betegségek közzé tartozik, melyeknek ragály anyaga az ember csak bizonyos helylyel való érintkezéskor

támadja agyburok kedési el hanyassa a fejfájás beteg, magánki k a p k kinos f söt gyak mellett a Nemsoká gok félr következ dermesze esetben tük. Ném lyagyas kórfolyan jelen. Gy tett ün üdülés n Kell hiva keznék, beteges esendes pedig ug lószörrel nem toll sötétiten szelgetés legjobb m a z á A beteg vel vegy ban van tej, vagy melyek közönség tessé. R szes but ságának bák kim A házná székürül kívüli h ezen bet egészseg csak az betegség nemüek rok és c tának a nös gon ellen vé t. ezikk közegés háromszá esetleg

Az orsz és hajd lyi bizo gr. Dé aktt ül Az ülés lag tee majd h

vissza főváros özvegy ülésén,

minder rosunk szívese niekne tásbá városu védség

hó 21- ref. eg tart. A fogja isko vasó ü lettel

ben fe

támadja meg. A járványos agy- és gerincz-
agyburoklob többnyire minden más beteges-
kedési előzmények nélkül, rögtön fázással,
hányással és ezt követő fejfájással kezdődik;
a fejfájás nagy kinokat idéz elő, melyeket a
beteg, míg magánál van, jajgatás, ha pedig
magánkívül van, nyögés s a fejhez való
k a p k o d á s á l t a l j e l e z. — E-
kinos fájdalom, a nyak hátulsó részén,
sőt gyakran az egész gerinczre kiterjed, e-
mellett a nyak és a hát izmai megmerednek.
Nemsokára a fejfájás fellépése után, a bete-
gek félrebeszélnek és teljes öntudatlanság
következik. Majd a torkon és nyakizmokon
dermeszerű görcsök lépnek fel s ily súlyos
esetben a halál 12 óra alatt is bekövetkezhet-
ik. Némelykor az ajkakon és az arezon hó-
lyagosas kiütések jelennek meg. Az egész
kórfolyamat alatt makacs székrekedés van
jelen. Gyógyulással végződik, ha a fentemli-
tett tünetek csak részben lépnek fel. Az
üdülés mindig igen sokáig tart.
Már a rosszulérzés felléptekor azonnal orvost
kell hivatni, addig is azonban míg ez megér-
keződik, következő eljárást kell követni: A
beteget a mennyre lehet külön, hűvös és
esendes szobában levő ágyba kell helyezni és
pedig úgy, hogy a feje magasan s lehetőleg
lőszórral, vagy szalmával tömött vánkossra és
nem toll-párnán feküdjék. A szobát el kell
sőtétíteni s a betegről minden látogatást, be-
szelgetést és felizgatást el kell tiltani. — A
legjobb hatást gyakorolja a hidegnek alkalm-
a z á s a s a f e j r e é s t a r k ó r a,
A betegnek italul friss tiszta, vagy citromlé-
vel vegyített víz adandó s ha kábult állapot-
ban van, ez szájába betöltendő. Táplálékul
tej, vagy leves nyujtandó. A szesz italok,
melyek a bajt csak fokozzák, kerülendők. A
közönség lakását naponként többször szellőz-
tesse. Rövid időközökben a szobában levő ösz-
szes butorokat és ágyneműket a napvilágos-
ságának s légiáratnak tegyék. A meszelt szo-
bák kimeszelendők, a festettek jól leporolandók.
A háznál levő szemét és trágya és árnyék
székürülékek, az e célra kimutatott városon
kívüli helyekre sűrűsen kiszállítandók. Az
ezen betegségben megbetegedett egyén az
egészségesektől elkülönítendő. A beteggel
csak az ápoással megbízott legyen jelen. A
betegség bevégződése után, az ágy és ruha-
neműek, továbbá a beteg szobában levő buto-
rok és edények, a szoba falának és padlóza-
tának alapos ki, illetve megtisztítására külön-
ösen gond fordítsassék. Az ezen óvszabályok
ellen vétők vagy mulasztók az 1876. évi XIV.
t. cikk alapján, a rendőr-főkapitányság, mint
közegészségi ügyekben első fokú hatóság által
háromszáz forintig terjedhető pénzbírsággal,
esetleg megfelelő fogsággal büntetendők.

Gyűlés a milleniumi kiállítás ügyében.
Az országos milleniumi kiállítás debreczeni
és hajdumegyei mezőgazdasági és erdészeti hely-
lyi bizottsága. f. hó 30-án, délután 3 órakor,
gr. Dégenfeld József főispán elnökle-
te alatt ülést tart a megyeháza tanástermében.
Az ülésen a milleniumi kiállításra vonatkozó-
lag teendő intézkedések tárgyában hoznak
majd határozatot.

Személyi hír. Ma hajnalban érkezett
vissza gróf Dégenfeld József főispán a
fővárosból, a hol az országos protestáns papi
közgyűlés és árva gyámintézetének tegnapi
ülésén, mint bizottsági tag vett részt.

József főherczeg debreczeni útja. Mint
minden esztendőben, úgy az idén is eljön vá-
rosunkba József főherczeg, aki mindannyiszor
szívesen várt és kedves vendége a debrece-
nieknek. Legközelebb — mint ez már kilá-
tásba helyeztetett — május hó 28-án érkezik
városunkba s itt más nap szemlét tart a hon-
védség felett.

A debreczeni ev. ref. tanítótestület f.
hó 21-én szombaton délután 4 órakor, az ev.
ref. egyház tanástermében érkező gyűlést
tart. A felolvasást Kerékgyártó József tanító
fogja tartani. A terméset rajz nép-
iskolai tanítása" czimmel. E felol-
vasó ülésre a tanügy iránt érdeklődők tiszte-
lettel meghívattak.

Újabb megbetegedések. A Debreczen-
ben fellépett agy- és gerinczagylobban úgy

látszik sorra jönnek a megbetegedések. Dr.
Sárváry Gyula tisztifőorvost még a ma
reggel folyamán arról értesítették, hogy a
késes utcán két újabb megbetegedés fordult
elő. Az egyik beteg egy harmincz éves
mesterember, a másik egy négy éves gyer-
mek. Ugyancsak ma délelőtt ama szomorú
hírt vesszük, hogy a városunkban fellépett új
betegségnek immár meg van az első áldozata
is. Szekeres Juliánna a meszena-utca
585. számú házban agy- és gerinczagy-
lobban betegedett meg s tegnap este erős
szenvedés után meghalt.

Áthelyezés. A király Bécsben kelt el-
határozásával Thyll Sándort, a debreczeni
39. gyalogezred főhadnagyát, a soproni 18.
honvéd gyalogezredhez helyezte át.

A tábornok lovassági szemléje. Holnap
este a gyorsvonattal érkezik városunkba
Weisz tábornok, a ki a lovasezredek felett
fog rendes tavaszi szemléttartani. A tábornok
a Bika szállodában száll meg.

A debreczeni közutak. Stáhl Gé-
za főmérnök helyettes jelentést terjesztett a
városi tanács elé, amelyben a debreczeni köz-
utak mizerábilis állapotát fejtegeti. Jelenté-
sében megemlíti, hogy a közutak száma 31
s ezek közül csak 29 van használatban, a
mennyeiben kettőt, a kis és nagymester utcán
álló közutakat épen nem használhatják. A
közutaknak csaknem mindgyike javításra
szorult s e két használaton kívül álló közutak
is helyre kell állítani. Hogy mindez megtör-
ténhessék, hater forintra van szükség, mint
amelyből e javítási és helyreállítási költségek
fedeztetnének. A városi tanács a főmérnök
helyettes jelentését tudomásul vette s a köz-
utak mielőbbi helyreállítását elrendelte; egy-
üttal pedig felhívta a város főszámvevőjét,
hogy már a legközelebbi tanácsülésen tegyen
arról jelentést, hogy a közutak helyreállítá-
sához szükségelt hater forint honnan volna
fedezendő.

Kossuth szobor a Kisvárad utcán. Gáll
Ferencz kocsigyáros a kisvárad utcán álló s
a késes és ispotály-utczákra néző házat most
újjonnan építteti fel. Az új háznak a vasut
felé néző szegletomlokzatára díszes talpazat
jön s erre Kossuth Lajos életnagyságu kő-
szobra. A vasutól érkezőkkel szembe állítat-
ja fel a budapesti műgyetememen vett, élet-
nagyságu s kitünően sikerült Kossuth
szobrot.

A táviró-készülékek mérgező hatása.
Abterode németországi községben azt tapasztal-
ták, hogy az ottani postahivatalnokok meg-
magyarázhatatlan módon folytonosan beteges-
kednek s mindnyájuknál egy és ugyanazon
tünetmények észlelhetők. A mostani postás
elődje mindig főfájásban szenvedett s áthe-
lyezése után mástól évre aghüdesben halt
meg. Utóda egy életerős fiatal ember, ottani
alkalmaztatása óta szintén fejjöresben, vértu-
lulásban a fejbe, idegbénulásban szenved.
Néha hasonló tünetek állottak be a segéd-
postatiszteknel, sőt a levélhordónál is. A fia-
tal postás egy év óta táviró-helyettes volt
kénytelen tartani, mert valahányszor a táviró-
géppel dolgozott, fejjöressei mindannyiszor
megújultak. A napokban újra megbetegedett
a postás s a kerületi orvost hívták el hozzá.
Ez, a mint a hivatalos helyiségbe lépett, erős
mirenyzagot érzett s a táviró készüléket ala-
posan megvizsgálván, konstátálta, hogy a
készülék öngyűrűje és a vele érintkező rész-
vitriol erős mirenyrészeket foglalnak maguk-
ban. E fontos felfedezés után általános szak-
értői vizsgálatot rendeltek el egész Német-
országban a táviró-hivatalokban, hogy elejét
vegyék a bajnak, mely főleg a vidéki kis
táviró-hivatalokban lép fel nagy erővel. Ná-
lunk sem ártana a táviró hivatalokban utána
nézni, nem fenyegeti-e hasonló baj a mi pos-
tai és táviró személyzetünket.

A gazdasági egyesület f. évi május hó
11-től 16 ig, tehát mintegy 5 napra terjedő
gazdasági tanulmányi kirándulást rendez. Meg-
tekintti a mezőhegyesi állami ménés birtokot,
továbbá Szeged mezőgazdasági életét és a
várost, végül gr. Csekonics Endre zombolyai

uradalmát. A kirándulás költségei legfeljebb
35 frtot tesznek ki személyenként. Erre a ki-
rándulásra eddig Váczi János elnöknel
22-en jelentkeztek, miután azonban a kirán-
dulás intéző bizottsága a kirándulást minél
szélesebb körűvé óhajtja tenni, ismételten fel-
hívja mindazokat, a kik a kirándulásban
rész akarnak venni, a további intézkedések
megtétele czéljából minél előbb sziveskedjenek
Váczi János elnöknel jelentkezni.

Dall' Asta ügye. Simonffy Imre
kir. tan. polgármesterhez, a tegnap délután fo-
lyamán a következő tartalmu sürgöny érke-
zett: Kérem a debreczeni lapokban közölni,
hogy köztem és Walluschnig Antal kö-
zött, ma délután kellett volna itt a pisztoly-
párbajnak 15 lépésnyi távolsággal, két golyó
váltással megtörténni. De Walluschnig igazol-
atlanul nem jelent meg, mire a segédek egy-
hangulag kijelentették, hogy az ügy reám
nézve be van fejezve. Tisztelettel Dall' Asta,
ügyvéd.

Sokan pályáznak. Hja! Uram sok az
ember, kevés a fóka! Azt hisszük mindenki
előtt ismeretes a szellemóriás Madách esz-
kimójának eme felsohajtása, a mely tényleg
nagy világigazság. Alig ürül meg egy-egy
állás, egy hivatalocska, máris akad arra annyi
pályázó, hogy az illetékes körök alig győznek
belőle válogatni. Már többször megemlékez-
tünk lapunkban arról, hogy a Szathmári
János elsőkerületi rendőrbiztos nyugalmazásá-
val megüresedett rendőrbiztosi állásra május
10-iki lejáráttal Debreczen város tanácsa pá-
lyázatot hirdetett. Eddig, a jobb világban egy
ilyen üresedésben levő állásra alig két-három
ember pályázott s most már eddig tizen-
egy egyén nyujtotta be pályázati kérvényét
a főispáni titkári hivatalhoz. A pályázók kö-
zött azonban alig van négy olyan, a kik az
állás elnyerhetése czéljából előírt követelmé-
nyeknek minden tekintetben megfelelnek.

Vásári vonatok. Az államvasutak deb-
reczeni üzletvezetősége gondoskodott arról,
hogy a vásári személyforgalmat nagyban elő-
segítse. A debreczeni tavaszi országos vásár
alkalmával vasárnap f. é. ápril 22 és hétfőn
ápril 23-án az alább felsorolt viszonylatokban
külön személy vonatok fognak közlekedni.

K a b á r ó l - D e b r e c z e n b e.		D b v / 2.		D b v / 6.	
Kaba	ind. 4 ó. 50 p.	reg. 1 ó. 28 p.	d. u.		
Szoboszló	" 5 " 15 "	" 1 " 56 "	" "		
Vérvölgy	" 5 " 25 "	" 2 " 07 "	" "		
Ebes	" 5 " 33 "	" 2 " 15 "	" "		
Ondód	" 5 " 41 "	" 2 " 25 "	" "		
Debr. érkezik	5 " 57 "	" 2 " 41 "	" "		
D e b r e c z e n b ő l - K a b á r a.		D b v / 5.		D b v / 9.	
Debr.	ind. 12 ó. — p. d. u.	8 ó. 15 p.	este.		
Ondód	" 12 " 22 "	" 8 " 27 "	" "		
Ebes	" 12 " 23 "	" 8 " 38 "	" "		
Vérvölgy	" 12 " 29 "	" 8 " 44 "	" "		
Szoboszló	" 12 " 44 "	" 8 " 58 "	" "		
Kaba ér.	1 " 07 "	" 9 " 21 "	" "		
H a d h á z r ó l - D e b r e c z e n b e.		D b v / 3.		D b v / 8.	
Hadház	indul 6 óra 55 perc	reggel.			
Józsakert	" 7 " 15 "	" "			
Debrecezen ér.	7 " 35 "	" "			
D e b r e c z e n b ő l - H a d h á z r a.		D b v / 8.		D b v / 8.	
Debrecezen	ind. 3 óra 12 perc	reggel.			
Józsakert	" 3 " 32 "	" "			
Hadház ér.	3 " 57 "	" "			
Debrecezen 1894 ápril havában.					

Az Üzletvezetőség.
— **Az öngyilkos tanonc állapota.** A keddi
öngyilkosság szerencsétlen hőse, Csehi
Ferencz állapotában ma délelőtt csak időleges
javulás állott be, a mely azonban nem zárja
ki, a valószínűleg bekövetkezendő halált. Ma
délelőtt, a mikor eszmélete visszatért, kihall-
gatták a szerencsétlen fiut, a mikor a hozzá-
intézt azon kérdésre, hogy miért követte el
az öngyilkosságot, — úgy látszik önkivületi
állapotban azt felelte, hogy „Politikai
virtusságot akartam elkövetni.” A súlyos beteg fiut a lehető leggondo-
sabb ápolásban részesítik, de mindezek da-
czára állapota a legválságosabb.

— **A debreczeni iparos ifjuság önképző egylete** mindent elkövetni szándékozván arra nézve, hogy a kultur-egyletek között méltó helyet foglalhasson el: felrázta álmaiból az egykor már oly szép elismerésnek örvendő, de a körülmények következtében fennállni megszűnt dalkörét is. Ez a dalkör, mely néhány hónapos újabb megalakulta óta is szó- rakoztatta már a közönséget, a jövő hó 3-án, áldozó csütörtökön tartja első rendezés- d a l e s t é l y é t a „Margit“ fürdő disztermé- ben. Az estély műsora a ref. főiskola két ki- tünő növendéke, D i ó s z e g h y Mihály esk. felügyelő és K e e s k e m é t h y Gyula vég- zett joghallgató által gazdagították, kik is az ifju dalkör törekvése és nemes céljaira való tekintettel, a debreczeni közönséget már oly sokszor szórakoztató szavallataikkal lesznek szivesek az estélyen közre működni.

— **Fodrászok országos kongresszusa.** A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület a borbélyok és fodrászok helyze- tének javítására országos kongresszust hív egybe. Az előkészítő bizottság eddig a követ- kező tárgyakat tűzte ki napirendül. 1. Nyug- dijintézet. 2. Foghuzás és kisebb sebészeti műtétek gyakorlásának engedélyezése iránti kérvény. 3. A bérleti jegyek szabályozása. 4. A vasárnapi munkaszünet. Az érkező hat- tárnapi rendezőség közelebb határozza el s arról a rendezőség külön meghívókkal ér- tesíti az érdekelteket.

— **A város új kutmestere.** Debreczenben hosszú idő óta betöltetlenül állott a kutmes- teri állás. Ujabbán erre többen pályáztak, a kik közül a tanács M r á z Ferencz kutmes- tert vette fel, a ki a Z s i g m o n d y Béla ártézi kut vállalatának a munkavezetője volt. M r á z Ferencz állását már el is foglalta s a mérnöki hivatal utasításaihoz képest meg- kezdi a debreczeni új közutak javítását és helyreállítását.

— **Fizetéképtelenség.** A bécsi hitelezői védegyelet jelentése szerint K o v á c s a y Jó- zsef, debreczeni rőfösáru-kereskedő fizetékép- telenné lett.

— **Nincs szoba.** A tavaszi országos vásár alkalmából olyan nagymérvű városunkban az idegen forgalom, hogy nem szép szóért, de jó pénzért sem lehet a szállodákban szobát kapni. Ilyenkor pedig minden szállodában, minden szobának dupla ára van s mégis sze- rences örömeinek tartja az, aki egy-egy ilyen fészékhez bir jutni. Ez a körülmény legjob- ban igazolja azt, hogy Debreczenben még mindig kevés a szálloda s hogy egy-kettő még ma is felférne.

— **Kincstári lovakat tartó vállalkozók.** A kereskedelmi miniszter fölmerült kérdés alkalmából tudomás és alkalmazkodás végett kije- lentette, hogy azok az egyenes állami adót fi- zető vállalkozók, akik kincstári lovakat tar- tásra vettek ki mindaddig, amíg ezen lovak a kiadott térítvény értelmében korlátlan tulaj- donaikba át nem mentek, azaz míg az ideig- lenes használat ideje tart, nem tekinthetők oly igavonó állatok birtokosainak, akikre az utadó- törvény 23. §-nak, hatodik pontja értelmében az igás utadó-minimum kivetendő.

— **Az adókvetések.** A kir. pénzügyigaz- gató az I. és II. osztályu, valamint a föld- adók kvetését bevégezte s a vonatkozó irat- okat áttette a város adóügyosztályához. A pénzügyigazgatóság minden más adó nem ki- vetési előmunkálatát most végzi.

— **Lelkész beigtatás Tégláson.** A nemré- giben téglási lelkészszé választott C s a p ó Péter beigtatása, a ki jelenleg K i s s Aron püspök káplánja, május hó 6-án lesz, amelyre a téglási hívek erősen készülnek. Csapó Pé- ter már 2-án kimegy Téglásra, helyét a püs- pök Ferenczi Imre szathmár-németi helyettes lelkészszel fogja betölteni.

— **Templomépítés Felső-Józsán.** A virágzó község lakosai által építeni szándékolt refor- mátus templomra benyújtott építési tervek közül legteljesebbnek találtatott a M é r ő (Mandel) József által készített terv, a mely- nek felépítésével G o m b o s és K e r é k y y á r t ó helybeli építőmesterek legközelebb valószínűleg meg is fognak bízni. A terv úgy van készítve, hogy bármikor is bővíthető lesz ezen terv szerint a józsaiak temploma.

— **Beteg lett a börtönben.** Nagy zürza- vart okozott ma a rendőrségi börtönben egy M á t y u s József nevű, b.-ujvárosi ille- tőségű, 73 éves öreg ember, a ki a dutyiban rosszul lett. Az illetékes hatóság megtette a szükséges intézkedéseket a betegnek kórházba szállítása tárgyában. Utközben az öt kiszállí- tók nagy csodálkozására a beteg felült a hordágyon s egy darab keyeret kért, mivel nagyon éhes. A hamar kigyógyult beteget mégis kiszállították a közkórházba.

— **A zónaasztaltársaság társas vacsorája.** Az „Angol királynő“ szálloda éttermében, nagy látogatottságnak örvend az az asztaltár- saság, amelynek tagjai naponként barátságos déli nzsónára s e mellett a jótékonyaság gy- akorlására gyűlnek össze. Ez az asztaltársaság e hó 28-án társas vacsorát rendez, mert a társaság egyik tagja a polgári háznasság meg- szavazásának nagy többségén tett fogadást megnyerte.

A szolgáló hűség.

A nagy lakásban mindent zár alá vett a végrehajtó. Alfréd ur méla mosolylyal sétál- gatott az eleganciával butorozott szobában föl s alá, a hol már semmi sem volt az övé. Két vagyont vert el. Követelése bőven volt künn barátainál, de úgy járt velük, mint at- héní Timon. Fizetésre senki sem gondolt, sőt adóai még 2 forintnyi kölesont is megtagad- tak tőle. Eppen előbb hallotta egy részvétet szinlelő barátjától, hogy egy másik barátja nem mer már találkozni vele, mert fél a szí- vattyutól. És ez a félnék ur ma gazdag ember volt, a ki kiskorúsága alatt vajmi gyakran potyázott az ő pezsgőjéből. Szívének válas- tottja sem volt többé soha otthon számára. Mindenki kerülte, mint valami veszedelmes fenevadat.

A mint tünődött magában, hirtelen inasa ötlött szemébe. István, a huszár, csak oly lel- kiismeretesen tisztogatott, porolt, rendezgetett, mint azelőtt. Alfréd szívét gyöngédség szállta meg. Az egyetlen barát, a ki vele kitart!

— István, igazán alig tudom, hogy kö- szönjem meg hűségedet. Te nem menekülsz előlem. Minek maradsz a sülyedő hajón?

— Kötelességem a nagyságos urnál ma- radni, — felelt a hü szolgáló.

Alfréd a könnyekig meg volt hatva. Ezek- ben a borus napokban István volt az egye- dül, a ki nem változott vele szemben.

— Derék István, derék István! — szólt — majd meghálálom egyszer hűségedet.

— Nagyságos uram — felelt a szolgáló méltósággal — hizeleg nekem. Nagyságos uram jól tudhatja, hogy addig nem fogom elhagyni, a míg rendesen megka- p o m a f i z e t é s e m e t !

Színház.

* **Két kis vigjáték** került tegnap este színre. „A szülei háza“, Karczaga e ke- vésbé sikerült darabját az előadók jóakarattal igyekeztek a közönséggel megkedveltetni. — C s e r n i Berta egy szép csokrot kapott tisz- telőitől s vele R ó z s a h e g y i, K r é m e r és B á c s n é játszottak a kis darabban nagy ambícióval. Sokkal jobban mulatott a kö- zönség A n d r e a n s z k y „Katonásan“ című vigjátékán, melyben a szereplőknek bő- ven kijutott a tapsokból. Végül Ruffini Bet- tina tánczosnő mutatványai keltették fel a kö- zönség érdeklődését.

* **Egy s inházi szende.** A színházi társa- gban sokat nevettek egy kis történetkén, melyet a színpalak mögül leste el az indisz- kréczió. A színház egyik esinos arcu hő- lgyeekskéje próbák alatt, a színpalak közt sze- repét tanulta. Annaira el volt mélyedve az olvasásba, hogy észre sem vette, a kik körül- lőtte vannak. Egyik kollegája, látván a kis színész- nő elmélyedését, hozzája lopódzott s hóféhér nyakára hátulról czuppanó csókot nyomott. És a művésznő, anélkül, hogy fölte- kintett volna szerepéből, lágyan, szerelmesen sutogta: ugyan Pistá, ne boldogíts meg már egészen! A csintalan kis kol- legát, elképzelhető mennyire meglepte a csók-

nak ez az érdekes visszhangja, de elfojtotta kaczagását s észrevétlenül elosont. Nem akarta kollegáját szép álmaitól megrabolni.

Közgazdaság.

— **A szárazság.** Nagy az aggodalom a mezőgazdák körében országszerte amiatt, hogy több, mint két hónap óta az ország tulnyomó részében alig volt számbavehető csapadék. A tél hó nélkül mult el s a tavasz sem hozott esőt. A növényzet, mely a téli száraz fagyot szépen kiheverte, már sárgulni kezd az esőhiány miatt s nem tud bokrosodni. A számbamenő vetés is inkább ritkul, mint sűrűsödik. — Férgek több helyen nagy kárt okoznak. A repezén a hernyók, különösen a sik földéken jelentékeny kárt okoztak. —

A tavaszi buza, rozs, árpa és zab leg- jobban megérzik a nagy szárazságot, ugyszól- ván mozdulatlanul állnak a vetések. Némely helyen, a hol rosszul kél a tavaszi gabona, ujonnan vetnek magot, természetesen abban a reményben, hogy néhány nap múlva mégis csak bekövetkezik a rég nélkülözött eső. A kukorica vetéshez, — a szárazság daczára, — hozzáfogtak már; a burgonyát, főleg a ko- rait, ugyszólván már mindenütt elültették. A répa vetését is nagyjából befejezték, most a takarmánymagvak vetését eszközlik.

A gazdák attól tartanak, hogy az idén még nagyobb mérvű lesz a takarmányhiány, mint a mult év tavaszán volt, sietnek zöld takarmány nyerése céljából, korán fejlődő takarmányt vetni. — A szőlőkben meglehető- sen halad a munka; igen öröndetes körü- ménynek vehető, hogy a szőlővesszők jól te- lettek. Gyümölcsfák közül igen sok elvirított; ugyszólván országszerte jó termésre van ki- látás.

REGÉNYCSARNOK.

Szerelem és bűnhődés.

Angol regény.

Irta Bront Ernő. fordította: Krónika író.

59.

TIZENNYOLCZADIK FEJEZET. Napjementé.

Ezen októberi napon a nap korán lenyug- godott s egész napon sűrű felhők borongtak a rétek és szántóföldek felett.

Selvin remegett amint felöltöjtét magára vette.

— Frank elment Anniével és Mr. O' Mor- ricevel — mondá Mr. Colchester. — Szeretném ha itthon lenne már. A szabadban való tar- tózkodás nem szolgál egészségére.

— Ha találkozom vele tanácsolni fogom, hogy jöjjön haza — mondá Selvin.

— Sokáig maradsz Talbot? — kérdé Georgina.

— Nem sokáig kedvesem. Ha az idő enyhébb volna, téged is felkérnélek csatlako- zásra.

Eltávozott a házból s még alig 200 lé- pésre volt a régi kápolnától, a hogy Mr. Rav- vellel találkozott.

Pár közönyös szót váltottak egymással s azután mindegyik a tovább haladt.

Kis idő múlva Archie gondolkodva meg- állott s visszanezett.

Lady Miriám volt a kit láttam mondá magában — bárha lefátyolozta magát s egész egyszerűen volt ölhözve. A dolog nem tetszik nekem. Mindenfelét beszéltek már felőlük és . . . De még sem, ő szereti nagybátyá- mat s véletlenül gondolhattam efféle.

S maga miatt elkedvetlenedve tovább ment, de még száz lépést sem tett előre, a mint a nő, kivel találkozott, szembe jött vele.

Nem észlelte meg elég figyelmesen, hogy ez ugyanazon nő-e, kit előbb látott. De ez is épen úgy volt öltözködve, sűrűn elfátyoloz- va s őt kikerülni igyekezett.

Archie, a nélkül hogy hozzá szólott volna látta maga előtt elmenni, de hogy kételyt oloszlass, lépteit Sir Henry Selton haza felé irányozta.

A mint épen belepett, találkozott Sü

Henryvel. Ez nem kevésbé volt meglepve a mint őt magában látta.

— Azt hittem, Miriám veled van, Archie.
— Nem, bácsi, nem láttam őt. Valószínűleg szobájában van.

— Tíz perczezel ezelőtt feküdtem le, de nem volt itthon. Palmer azt hiszi, látta távozni.

— Az is lehetséges — mondá Archie, talán észébe jutott, hogy egy sétat tesz s ezért nem akart zavarni téged.

Sir Henry újra dolgozó szobájába ment s Mr. Ravel szivarkára gyújtva a ház előtt fel s alá sétált, hogy Miriámnak, mihelyt hazatér, megmondja, hogy leghelyesebben tesz, ha bizalmával őt megajándékozta.

Nem sok idő múlva jött is. Ez alkalommal nem volt elfátyolozva.

— Ön az, Archie? — mondá.

— Igen, Miriám, én vagyok.

— Nem láttam önt egy fél órával előbb?

— Lehetséges, — viszonzá Archie röviden.

E rideg válasza kaczaja erőltetve hangzott s Archie még kevésbé elégedett meg ezzel, mint bármikor.

Előtte tudva volt, hogy Miriám házán kívül tölté idejét, és pedig Sir Henry Selton tudta nélkül.

Eppen oly világos volt előtte, hogy szándéka volt Selvinnel találkozni. Ez nagyon — aggasztotta őt, már Sir Henry miatt is, de magáért Miriám miatt is, s elhatározta, hogy felkeri Selvint, mondja neki az igazat.

Mindjárt utra is kelt, a mint azonban Colchester Hallba ért, a házban mindent a legnagyobb zavarban talált s Mr. Colchester halott halványon jött elé.

— Borzasztó, Ravel! — mondá.

— Mi történt?

— Selvin — éppen most hozták haza.

A kápolnánál vérbe fagyba találták.

(Folyt. köv.)

— A magyar kir. meteorologiai intézet időjelzése április 19 én.

(Távirati tudósítás. Erk. 3 óra 10 p.)

a = enyhe, j = délen csapadék,

l = nyugaton csapadék.

Időgenek névsora.

Bika szálloda.

Br Valdstetten hadtest parancsnok Temesvár, — Br. Podmaniczky birt. Szeged, gr. Spasochy Leo birtokos Geread, — gr. Venckheim birt. Zólyom, — Ujhelyi Sándor — Badányi L. birt. Bádán, — Ványi L. és családja Eötte. — Klein Miksa birt. Fegyvernek, — Lábán L. kő, Poros, — Ludvig János kő, Poros, — Margulit J. Sz.-Somlyó, — Weinberger J. N.-Várad, — Wachlisse és fia kő, Paris, — Strellinger M. birt. B.-Bánya, — Polgar J. birt. F.-Gyarmat — Kovács József ügyvéd Szatmar, — Szentés Kálmán birt. Miskolcz.

Angolkirálynő szálloda.

Kohn Ferencz utazó Bpest, — Goldberger József utazó Bécs, — Klár Samu földbirtokos Cotha, — Kopp Fejves utazó Bécs, — Pain Emil utazó Bpest, — Lanzmann József utazó Bpest, — Mandel Gusztáv földbirtok. Nyiregyház — Geiger Vilmos földbirtokos Teglás, — Preisach J. utazó utazó Bpest, — Politzer J. földbirtokos Bpest, — Neufeld Soma kő, Ká ujjzállás.

Frohner szálloda.

Bárany Mór kő, Nádudvar, — Sjeiner Árnin ut. Bécs, — Roman Izák birtokos Széplak, — Mandl Mór birtokos Nyirbator, — Fischer Adolf kő, V-Pecz, — Mohon Gyula cs. és kir. fővadász N.-Várad, — Lichtman J. kő, Debreczen, — Ziemer Mór kő Mező Gsath, — Reich Ferencz cs. és kir kapitány Temesvár.

Eladó!

**Jó hírnévnek örvendő
Irányi Béla
gazdasági gépgyára és gépraktára összes berendezéssel,
két garnitúra
gőz-cséplőgéppel,**

hosszas betegség folytán, jütányosan eladó s azonnal át is vehető.

Az üzem teljes működésben van.

Önkéntes árverés.

Néhai Buday József hagyatékához tartozó lovak, ökrök és tehének, a folyó hó 22. és 23-án tartandó országos vásár alkalmával, nyilvános önkéntes árverésen, készpénzfizetés mellett a vásártéren el fognak adatni, melyre a venni szándékozók ez uton is meghivatnak.

Eladóvá vannak téve továbbá a hagyatékhoz tartozó s a szepesi és ebesi tanyákon megtekinthető ekék, boronák, hengerek, arató, vető, kaszáló és szénagyújtó gépek, négy járgány, 6 darab különböző szerkezetű rosta, szecska- és répavágók, állatmázsa, 14 ökör, 2 igás lószekér, koszik és egyéb gazdasági eszközök.

Értekezhetni Debreczenben, Kossuth (czegléd) utcán, 2596. sz. a.

TÓTH TESTVÉREK

Kossuth-utca, városházépület.

Ajánljuk

csakis jó minőségű

áruinkat

a legolcsóbb árakon.

Toile, Toilefort és kreton raktárunk nagy részét bámulatos olcsó árakra szállítottuk le.

Méterje ezelőtt: 35, 38, 40, 45, 50 és 55.

„ most: 18, 19, 20, 21, 22, 25, 28

Sima tetszős színekben rips-kelme, méterje 20 kr.

Divatos gallérok és kabátok ujjolag érkeztek.

Legujabb dupla széles divatos szövetek:

ezelőtt 60, 70, 80, 1.—, 1.10, 1.20, 1.50

most 30, 35, 38, 45, 50, 60, 70

ezelőtt 1.80, 2.— 2.50, 2.75, 3.—

most 90, 1.— 1.10, 1.20, 1.25,

ráncozott zephirek ezelőtt 80 kr.,

most 38 kr.

Kartonok, Voilek, Delinek, Battisztok rendkívül olcsó árakon

Tunis, Battist, Creton, Delin és szövetmaradékok minden áron.

Női felöltők,

kabátok, ezelőtt 15, 18; 20, 25, 30, 35, 40

most 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14

esőköpenyek 12, 15, 18, 22, 26, 30, 35

most 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16

Csipke-gallérok (Chantilly)

ezelőtt 25.—, 30.—, 35.—, 40.—,

most 10.—, 12.—, 15.—, 18.—.

Keleti (Tunis) függönyökből

rendkívül alkalmi eladás.

ezelőtt 1 ág 1.90, 2.50, 3.—, 3.75,

most 80, 90 1.30, 2.50.

Nagyválaszték ÁGY-GARNITUROK és SZÖNYEGEK, Chiffon, vaszon és asztalneműek stb.

Tóth Testvérek.

KLEKNER MANÓ

ügynöki és bizományi üzlete, Széchényi-utca 1800.

Ajánlja közvetítését és raktárát építkezési anyagok beszerzésére a legjutányosabb árak mellett; u. m.: bel- és külföldi

portland és román cémentben,

nyersfalazathoz való SZINES DISZTÉGLÁK, különféle FEDÉLCSEREPEK és TŰZÁLLÓ TÉGLÁKBAN; továbbá: *kátrányelzigetelő lapok, fedél papír, carbolineum és vastartanyokban*

Képviselte a hirneves **karsti márvány kőtermékeknek,** lépcsőzetek és egyéb építkezési cszélokra.

Képviselte az „ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSULATNAK“, GŐZ CSÉPLŐ és egyéb GAZDASÁGI GÉPEKBEN, melyek solid kiállításuk és olcsóságuknál fogva legversenyképesebbek és előnyös feltételek mellett *részletfizetésre* is kaphatók; ugyancsak itt kaphatók ezen gyár által készített kütűnő szerkezetű és olcsó „HUNGÁRIA“ **peronospora permetező** is.

Képviselést és raktár befűtési és **poresz KÖSZÉN,** mosott és szitált **kovács SZÉN,** valamint **PIRSZÉN BŐL (COAKS),** fűtési és kovács cszélokra.

Képviselést és pinczeraktár directe importált kellemes ízű és hamisítatlan **olasz- fehér, siller**

és vörös borokból,

56 literen felüli eladásra a legelőnyösebb árakon.

Ugyanítt **erdélyi borok** is kaphatók.

1894. TAVASZ 1894.

Alapított 1845-ben.

ország-
szerte ös-
meretes

Neumann M.

bécsi
cég

férfi-, fiu- és gyermek-ruha nagy raktára
DEBRECZEN, főter, a m. kir. főpostával szemben.

Főüzlet: **BÉCS**, Máriahilferstrasse 35. — Földszint és 1-ső emelet.
RAKTARAK: I. Kärthnerstrasse 31. — IV. Wiedner Hauptstrasse 8.

Arad, Nagyvárad, Zágráb Belgrád, Fiume, Pancsova, Serajevó, Sófia,
Ar drássy-tér 9. Bemertér kis hídfő. Grand Hotel. Temesvár, Triest, Ujvidék.

Szabott árak!

Kitüntetétt számos világtállításon.

Friss töltésű
természetes ásványvizek,

Bártfai, Bikszádi, Bilini, Borszéki, Budai, Csizi, Czigelkai, Emsi, Eger só v. Ferencz-forrás, Gieshübli, Gleichbergi, Halli, Ivándai, Kissingi, Carlsbadi, Koritniczai, Krondorfi, Levies (arsen viz), Luhi Margit, Marienbadi, Mohai Agnes, Parádi, Preblau, Robitschi, Roncegmai, (arsen viz), Salvator, Selters, Szolyvai, Szulini, Szrebniczi Gubor-forrás, stb.

Forrástermények.

Parkai, Jódó, Francesbadi ásvány-lápsó, Karsbadi-só, Viktória-só Tengeri-só, továbbá Vásártelki természetes moorföld folyton kapható

Geréby Fülöpnél.

1868. év óta bevált szer.

BERGER-féle gyógy-

KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államaiban fényes sikerrel alkalmaztatik

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, koss s dőlt kütegek, nyerszínű orr-vezesség, ótvár, fagydag, láb-izsákos, fej- és szakállkorpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a fa-kátránynak 40 %-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Csalások elkerülése végett határozottan Berger-féle kátrányszappan megrendelése s az ismert védjegyre való figyelmesítés kéri. Idült bőrbetegségeknél sikerrel alkalmaztatik a kátrányszappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan. Amely esetben ezek jobbnak találhatók, csak a Berger-féle kátrány-kénszappan kérendő; miután a külföldi utazatok hatáskörüknek bizonyulnak. A gyengébb kátrányszappan az

archór tisztítatlanságai

eltávolítására, a gyermekeknek valamennyi fejbetegségei ellen fellendíthetetlen bőrtisztító mozdó és fűrészsappan mindennapi használatnál szolgál.

Berger-féle glicerín-kátrányszappan 35% glicerín tartalommal és finom illattal. Ára minden fajnak használati utasítással együtt 25 kr. A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők: Benzoe-szappan a bőr simítására, herax-szappan pattanások ellen, carbol-szappan a bőr simítására himlőhelyeknél és mint fertőtlenítő szappan, lothylol-szappan rheuma és arcvörösség ellen, szepth-szappan igen hathatós, Tannin-szappan lábizsákos és harkályos ellen; fog-szappan a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappanokat illetőleg utalunk a rópiratokra. Csak Berger-féle szappanokat kell kérni, miután számtalan hatástalan szappanok vannak. Írárt és írártár: G. Holl & Comp. Troppau. Központi kúriájára s azazoknál gyógyszerállítása Németországban.

Raktárak Debreczenben: Balázs E., Mihalovics István, Muraközy K., Dr. Rothschnek, és Tóth B., valamint magyarországi legtöbb gyógyszer-táráiban.

A m. kir. gazdasági tanintézet egész

Spárga

termését ez idén ismét megvettem és így a mai naptól kezdve az idény végéig, mindennap friss szedésűvel szolgálhatok.

Tisztelettel
Leidenfrost Armin.

Borju-gyomrokat

a legmagasabb áron, készpénzért vásárol

Samel Leopold,
Teplitz, Csehország.

185. szám.

Az „ISTVÁN“ gőzmalom társulat gyártmányainak

ÁRJEGYZÉKE.

Az 1887. április hó 18-kán Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokra vonatkozó egyezmények szerint.

Itt helyben, kötelezettség nélkül.

Készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt.	
A. Asztali dara nagyszemű . . .	100 kiló 14 60
B. Szinte " aprószemű . . .	14.—
0. Király liszt	14.—
1. Lángliszt kivonat	13.—
2. Elsőrendű zsemlye liszt	12.40
3. Zsemlye liszt	11.80
4. Elsőrendű kenyér liszt	11.40
5. Közép kenyér liszt	11.—
6. Kenyér liszt	10.40
7. Barna kenyérliszt zsákkal á 70 klg.	9.40
8. Takarmány liszt	6.80
11. Finom korpa zsákkal á 50 klg.	4.60
" " zsáknélkül	4.40
12. Durva " zsákkal "	4.—
" " zsáknélkül "	3.80
Csirke buza zsák nélkül	3.60

Debreczen, 1894. április 12.